

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/181/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7117203223
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Galdunová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7117203223.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Galdunovej a sudkýň JUDr. Zuzany Stolárovej a JUDr. Viktórie Midovej v spore žalobcu: C. J., R.. XX. XX. XXXX, T. D. K., I. K. XX, zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Molitorisom, so sídlom AK v Košiciach, Štúrova 20, IČO: 42 093 562, proti žalovanej: Slovenská republika, zastúpenej Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Štúrova 2, o náhradu škody a nemajetkovú ujmu spôsobenú pri výkone verejnej moci, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 31. januára 2019 sp. zn. 41C/5/2017 v spojení s dopĺňacím rozsudkom Okresného súdu Košice I zo dňa 11. 04. 2019 sp. zn. 41C/5/2017

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Košice I zo dňa 31. januára 2019 č. k. 41C/5/2017- 225 v spojení s dopĺňacím rozsudkom zo dňa 11. apríla 2019 č. k. 41C/5/2017- 268 a v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice I (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) rozsudkom zo dňa 31.1. 2019 č. k. 41C/5/2017-225 v spojení s dopĺňacím rozsudkom zo dňa 11.04.2019 č. k. 41C/5/2017- 268 rozhodol tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi titulom náhrady škody sumu 357,73 EUR a titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu 10.000 EUR, a to do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku (I.), že žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy súdneho konania v rozsahu 100 %, a to na účet právneho zástupcu žalobcu, pričom o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku (II.) a že v prevyšujúcej časti žalobu zamietá (III.).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca po pripustenej zmene žaloby domáhal voči žalovanej Slovenskej republike zastúpenej 1. Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, 2. Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky, aby mu žalovaná nahradila titulom náhrady škody spôsobenej pri výkone verejnej moci sumu 357,73 EUR a titulom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch sumu 20.000 EUR.

3. Právne vec posúdil podľa ust. § 3 ods. 1 písm. a), ods. 2, § 4 ods. 1 písm. b), písm. f), písm. m), § 4 ods. 2, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, 2, § 9 ods. 1, ods. 4, § 15 ods. 1, § 16 ods. 4, § 17, § 18 zákona č. 514/2003 Z. z. v platnom znení.

4. Súd ustálil, že v predmetnej veci za žalovanú Slovenskú republiku je orgánom konajúcim v mene štátu, Generálna prokuratúra SR v zmysle ust. § 4 ods. 1 písm. b), f) zák. č. 514/2003 Z. z. tak, ako vyplýva z jeho uznesenia zo dňa 29. 03. 2018 sp. zn. 41C/5/2017. Uvedený postup odôvodnil aj tým, že v danom prípade nepostupoval podľa § 4 ods. 1 písm. m) cit. zákona, pretože o nároku žalobcu, ktorý súvisel s uznesením o vznesení obvinenia pre prečin nebezpečného vyhrážania, nezačal konať ani jeden z orgánov. Ministerstvo vnútra SR začalo konať a prejednálo žiadosť žalobcu, iba pokiaľ ide o nárok na náhradu škody súvisiaci s jeho prvým trestným stíhaním pre trestný čin zneužívania právomoci

verejného činiteľa, ktorý však nie je predmetom tohto konania. V ďalšom konaní súd preto konal iba so Slovenskou republikou zastúpenou Generálnou prokuratúrou SR.

5. Súd mal za preukázané, že uznesením vyšetrovateľa PZ Ministerstva vnútra, sekcie kontroly a inšpekčnej služby, Úradu inšpekčnej služby sp. zn. SKIS-37/OISV-SV-2012 z 9. 11. 2012 bolo voči žalobcovi vznesené obvinenie pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. e) Trestného zákona. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonnej lehote sťažnosť, o ktorej rozhodol prokurátor Okresnej prokuratúry Košice-okolie uznesením sp. zn. 1Pv 598/2012 z 13. 12. 2012 tak, že túto zamietol. Uznesením generálneho prokurátora Slovenskej republiky sp. zn. IV PZ 66/13-6 z 12. 6. 2013 bolo podľa § 363 ods. 1, § 366 ods. 1, 2 a § 367 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku konštatované porušenie zákona v neprospech žalobcu označeným uznesením prokurátora, ako aj konaním, ktoré mu predchádzalo. Generálny prokurátor preto zrušil uznesenie prokurátora, ako aj označené uznesenie vyšetrovateľa. Trestné stíhanie bolo skončené uznesením vyšetrovateľa SKIS o zastavení trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. b), ods. 4 Trestného zákona zo dňa 12. 8. 2014, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 30.8.2014, pretože skutok nebol trestným činom, a nebol dôvod na postúpenie veci. Žalobca bol v čase, kedy voči nemu boli vznesené tieto obvinenia, v služobnom pomere príslušníka Policajného zboru SR vo funkcii starší referent oddelenia všeobecnej kriminality, odboru kriminálnej polície OR PZ Košice - okolie. V rámci trestného konania vedeného proti žalobcovi pre prečin nebezpečného vyhrážania vznikli žalobcovi v tomto konaní trovy obhajoby, a to vo výške 357,73 EUR, na základe faktúry č. 5/2014 z 9.10.2014 za právnu pomoc poskytovanú JUDr. Dušanom Hudákom. Z príkazu na úhradu Slovenskej sporiteľne, a.s. vyplýva, že žalobca túto sumu vo výške 357,73 EUR uhradil dňa 4.11.2014.

6. Považoval za nesporné, že trovy obhajoby boli účelné a žalovaná strana nenamietala úkony vykonané obhajcom v rámci trestného konania a vyčíslené na sumu 357,73 EUR, preto súd nepovažoval za potrebné si pripájať tento spis. Taktiež zaplatenie tejto sumy mal súd za preukázané predložením príkazu na úhradu. Súd mal taktiež za nesporné to, že žalobca pracoval v služobnom pomere ako príslušník policajného zboru takmer 20 rokov a v čase, kedy došlo ku skončeniu služobného pomeru, bol vo funkcii starší referent, oddelenia všeobecnej kriminality, odboru kriminálnej polície OR PZ Košice-okolie, resp. nadporučík. Žalobca mal vytvorené podmienky na kariérny rast a ďalší rozvoj svojej profesionálnej úrovne ešte v čase, kedy pracoval v služobnom pomere, keďže jeho osobný spis obsahoval 11 strán odmien za objasnených 7 vrážd, 35 lúpeží, či odhalenie organizovaného gangu zlodejov áut. Nebolo tiež sporné to, že voči žalobcovi boli vznášané aj ďalšie obvinenia, okrem tých, ktoré už uviedol v žalobe, pričom všetky trestné konania boli voči nemu zastavené, resp. v konaniach bol oslobodený spod obžaloby oslobodený. Tiež mal za nespornú skutočnosť, že voči žalobcovi boli začaté aj disciplinárne konania, a to za každý jeden trestný čin následne po vznesení obvinenia. V súvislosti s tým boli žalobcovi zadržané civilné zbrojné preukazy a odňaté zbrane. Tiež sporným nebola skutočnosť, že pred odchodom z Policajného zboru SR jeho príjem predstavoval sumu v priemere 900 EUR netto a po odchode z Policajného zboru jeho jediným príjmom bol výsluhový dôchodok vo výške 48 EUR, pričom bez práce bol žalobca v dôsledku nezákonných obvinení až do februára 2016, odkedy pracuje v spoločnosti Kolonial Košice, a.s. na dohodu s čistým príjmom 603 EUR. Žalobca tiež dostal odchodné v dôsledku odchodu zo služobného pomeru vo výške 11.000 eur.

7. V súlade s ustálenou súdnou praxou vyvodil, že pokiaľ došlo k zrušeniu uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť, k zastaveniu trestného stíhania, či oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti vychádzať z toho, že táto osoba čin nespáchala a trestné stíhanie proti nej nemalo byť vôbec začaté. V prejednávanej veci rozhodnutie o vznesení obvinenia bolo zrušené rozhodnutím Generálneho prokurátora SR pre jeho nezákonnosť, preto súd považoval tvrdenia žalovanej o tom, že v danom prípade neexistuje nezákonné rozhodnutie, za vyvrátené a teda z tohto pohľadu nárok žalobcu za opodstatnený.

8. K naplneniu ďalšieho predpokladu pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ktorým je vznik škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody, dospel k záveru, že žalobcovi preukázateľne vznikla škoda, tak hmotná pozostávajúca z trov obhajoby, ako i nehmotná, keď došlo k poškodeniu povesti žalobcu, k morálnej ujme, k strate spoločenského, kariérneho uplatnenia i k strate súkromia. Súčasne priznanie uplatneného nároku z hľadiska týchto zákonných predpokladov bližším spôsobom zdôvodnil v bodoch 67. až 72.

9. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 CSP tak, že žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pretože bol v spore úspešný v celom rozsahu, pokiaľ ide o základ nároku, pričom výška priznaného nároku závisela od rozhodnutia súdu.

10. Proti predmetnému rozsudku v zákonnej lehote podala odvolanie žalovaná z odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP a navrhla rozsudok zmeniť tak, že súd žalobu v celom rozsahu zamietla, prípadne navrhla, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Košice I na ďalšie konanie. Mala o.i. za to, že Generálna prokuratúra SR nie je oprávnená konať za Slovenskú republiku. Uviedla, že z ustanovení Trestného poriadku je zrejmé, že na úseku trestného konania vykonáva svoju povinnosť vyšetrovateľ Policajného zboru a tiež prokurátor. Vo veciach náhrady škody spôsobenej v tomto úseku trestného konania preto ako orgán konajúci v mene štátu prichádza do úvahy buď Ministerstvo vnútra SR alebo Generálna prokuratúra SR. Aj Najvyšší súd SR v súvislosti s uplatňovaním náhrady škody voči štátu poukázal na precizovanie ustanovenia § 4 ods. 1 písm. b) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o zodpovednosti za škodu) tak, že Ministerstvo vnútra SR bude v mene štátu vystupovať v prípade, ak v trestnom konaní spôsobil škodu vyšetrovateľ alebo poverený príslušník Policajného zboru za podmienky, že prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa alebo povereného príslušníka a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu, alebo vyšetrovateľ alebo poverený príslušník nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora (7Cdo/500/2014 zo dňa 24.03.2015). V zmysle uvedeného preto treba dospieť k záveru, že v tomto konkrétnom prípade je za uvedené nezákonné rozhodnutie zodpovedný vyšetrovateľ SKIS. Prokurátor v danom prípade síce zamietol sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia, avšak uznesením Generálneho prokurátora SR zo dňa 12.06.2013, vydanom pod sp. zn. IV PZ 66/13, boli obe rozhodnutia zrušené. Je teda nepochybné, že v tomto prípade nepochybil prokurátor, k pochybeniu a vydaniu nezákonného rozhodnutia (uznesenie o vznesení obvinenia) došlo vyšetrovateľom SKIS. Upriamil pozornosť na ust. § 4 ods. 1 písm. b) zákona o zodpovednosti za škodu so záverom, že orgánom príslušným konať za štát by bola Generálna prokuratúra SR jedine v prípade kumulatívneho splnenia oboch podmienok písm. b) ust. § 4 ods. 1 tohto zákona, a to pokiaľ by prokurátor zamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa policajného zboru alebo povereného príslušníka policajného zboru a podal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu vo veci náhrady škody (teda a contrario k uvedenému zákonnému ustanoveniu). V tomto prípade síce prokurátor zamietol sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia, avšak nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu, došlo k zastaveniu trestného stíhania vyšetrovateľom SKIS a z toho dôvodu Generálna prokuratúra SR nie je oprávnená konať za Slovenskú republiku.

11. Odvolateľ vo vzťahu k tejto odvolacej námietke tiež doplnil, že samotné uznesenie o vznesení obvinenia vyšetrovateľa SKIS v trestnej veci nebezpečného vyhrážania, ktoré je titulom uplatneného nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, bolo zrušené práve Generálnym prokurátorom SR, a to bez ohľadu na to, že prokurátor Okresnej prokuratúry Košice - okolie zamietol sťažnosť žalobcu proti uzneseniu o vznesení obvinenia. Keďže nápravu nezákonnosti v trestnej veci nebezpečného vyhrážania uskutočnila práve Generálna prokuratúra, je nelogické, aby následne vo veci náhrady konala v mene štátu len preto, že odstránila nezákonnosť spôsobenú povereným príslušníkom policajného zboru.

12. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že súd prvej inštancie dospel k správnym skutkovým zisteniam, na zistený skutkový stav aplikoval ustanovenia správnych predpisov, tieto aj správne vyložil. Poukázal na to, že žalovaná vo svojom odvolaní v zásade opakuje argumentáciu, ktorú prezentovala už v konaní pred súdom prvej inštancie, s ktorou sa okresný súd v odôvodnení svojho rozsudku riadne vysporiadal. K odvolacej námietke smerujúcej k tvrdeniu o nesprávnom označení orgánu oprávneného konať za Slovenskú republiku uviedol, že s touto námietkou sa okresný súd riadne a podrobne vysporiadal už v priebehu konania, a to uznesením zo dňa 29.03.2018 sp.zn. 41C/5/2017 s tým, že podstatný obsah tohto uznesenia súd prvej inštancie rekapituloval aj v odôvodnení svojho rozsudku, konkrétne v bodoch 16. a 64., z ktorých vyplýva dostatočná a zrozumiteľná argumentácia súdu pri ustálení orgánu konajúceho za Slovenskú republiku. Nad rámec tejto výstižnej argumentácie rozsudku, s ktorou sa v plnej miere stotožnil, považoval za potrebné opätovne poukázať na skutočnosť charakteristickú pre toto konanie a pre postoj orgánov verejnej moci k jeho osobe. Z predložených listinných dôkazov jednoznačne vyplynula skutočnosť, že za obdobie od septembra 2015 do marca 2016 sa dva z najvýznamnejších orgánov reprezentujúcich štát v oblasti spravodlivosti (ministerstvo spravodlivosti a prokuratúra) nedokázali zhodnúť ani na tom, kto má o jeho nároku konať a predbežne

ho prerokovať. V právnom štáte by absolútne nemal byť akceptovateľným stav, kedy vrcholné orgány verejnej moci pri realizácii zákonom stanovenej kompetencie považujú za uspokojivý výsledok, pri ktorom uplatnený nárok po vecnej stránke predbežne neprerokuje nikto, čím takto do istej miery dochádza aj k popretiu spravodlivosti. Povinnosť predbežne prerokovať nárok podľa § 15 zákona č. 514/2003 Z. z. sa za takýchto okolností javí ako čisto formálna a absolútne neplní svoj účel. Rovnaký efekt potom majú aj účelovo podávané odvolania, ktoré vedú k ďalšiemu oddaľovaniu uspokojenia oprávnených nárokov. Až ingerenciou súdu bola v tomto smere nastolená právna istota, ktorá je však tendenčnou odvolacou argumentáciou žalovanej opätovne podkopávaná. Napokon relevanciu uvedenej odvolacej námietky spochybňuje aj skutočnosť, že súdna prax sa už zjednotila v názore, že označenie správneho orgánu v žalobe, ktorý koná za štát v rozsahu svojej pôsobnosti, nie je otázkou pasívnej legitímácie, resp. s otázkou pasívnej legitímácie nesúvisí (sp. zn. 6Cdo/149/2011). Za nedôvodné považoval aj ďalšie odvolacie námietky, na základe čoho navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania.

13. Ďalšie vyjadrenia k odvolaniu dané neboli.

14. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovanej ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je dôvodné.

15. Žalovaná v odvolaní podľa obsahu uplatnila (aj) odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a/ CSP, t. j. že v konaní neboli splnené procesné podmienky.

16. Podľa odvolacieho súdu je tento odvolací dôvod naplnený.

17. Ako vyplýva z obsahu spisu, žalobca označil v žalobe ako žalovanú Slovenskú republiku, za ktorú koná 1. Ministerstvo vnútra SR a 2. Generálna prokuratúra SR. Žalobou sa domáha náhrady škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. z dôvodu nezákonne vedeného trestného stíhania voči nemu, ktoré bolo následne zastavené.

18. V prípade, že žalujúca strana síce štátny orgán, ktorý má za štát konať, označí, ale uplatnený nárok do pôsobnosti tohto štátneho orgánu nepatrí, alebo označí subjekt, ktorý štátnym orgánom nie je, resp. nie je ani právnym subjektom, nejde o vadu návrhu ani o nedostatok podmienky konania. Z ust. § 73 CSP vyplýva, že súd je povinný, bez zreteľa na označenie obsiahnuté v návrhu, zabezpečiť, aby za štát pred súdom konal štátny orgán v rozsahu pôsobnosti ustanovenej osobitnými predpismi alebo právnická osoba, ktorá je oprávnená podľa osobitného predpisu a konať len s takýmto oprávneným subjektom (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/149/2011 zo dňa 26.9.2012).

19. Označenie správneho štátneho orgánu v žalobe, ktorý koná za štát v rozsahu svojej pôsobnosti, nie je otázkou pasívnej legitímácie štátu v konaní, resp. s pasívnou legitímáciou štátu nesúvisí. Pasívna legitímácia je stav, ktorý znamená, že subjekt práva je nositeľom subjektívnej povinnosti vyplývajúcej z hmotného práva. K pasívnej legitímácii sa súd vyjadruje v rozhodnutí vo veci samej vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného vykonaným dokazovaním. Existencia či neexistencia pasívnej legitímácie štátu ako hmotnoprávneho stavu nemá nijakú spojitosť so správnym procesným označením štátu ako strany sporu na žalovanej strane. Riadne označenie štátu ako strany sporu je náležitou súčasťou riadneho návrhu na začatie konania. Štát je ako strana sporu označený riadne, ak je súčasne s ním označený príslušný štátny orgán, ktorý bude za štát konať (§ 135 ods. 1 CSP).

20. V zmysle ust. § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších zmien a predpisov (ďalej len cit. zákona), štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d) nesprávnym úradným postupom.

21. Podľa ust. § 4 ods. 1 písm. b) cit. zákona, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru, a 1. prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo 2. vyšetrovateľ

Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora.

22. Podľa § 4 ods. 1 písm. f) cit. zákona, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní.

23. Vyššie citované zákonné ustanovenia určujú nielen vecnú legitimitáciu štátu ako subjektu zodpovedného za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci, ale určujú aj štátny orgán, ktorý v mene štátu koná, konkrétne v § 4 cit. zák., pričom v mene štátu koná vždy iba jeden štátny orgán uvedený v § 4 v závislosti od charakteru uplatneného nároku.

24. Keďže žalobca označil v rozpore s vyššie citovanou zákonnou úpravou dva štátne orgány, ktoré mali konať v mene štátu, bolo povinnosťou súdu ustáliť, ktorý štátny orgán v tejto prejednávanej veci koná v mene Slovenskej republiky a z úradnej povinnosti ďalej konať už len s týmto štátnym orgánom.

25. Súd síce správne postupoval, keď v priebehu konania pokračoval v konaní s jedným štátnym orgánom ako zástupcom Slovenskej republiky, avšak jeho rozhodnutie o tom, kto má konať v prejednávanej veci v mene Slovenskej republiky, je nesprávne.

26. V zmysle citovaného ustanovenia § 4 ods. 1 písm. b) zákona č. 514/2003 Z. z. ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru, treba rozlíšiť situáciu, keď prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu - kedy je orgánom verejnej moci konajúcim v mene štátu Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, od situácie keď prokurátor zamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a podal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu - kedy je orgánom verejnej moci konajúcim v mene štátu Generálna prokuratúra.

27. V danom prípade je nárok žalobcu založený na tvrdenom nezákonnom trestnom stíhaní žalobcu za nesporného skutkového stavu, podľa ktorého proti zneseniu o vznesení obvinenia vydaného vyšetrovateľom bola podaná sťažnosť, ktorá bola prokurátorom zamietnutá. Sporným nebolo to, že prokurátor nepodal vo veci obžalobu a tiež okolnosť, že generálny prokurátor zrušil rozhodnutie prokurátora o zamietnutí sťažnosti a tiež uznesenie o vznesení obvinenia a že následne vyšetrovateľ trestné stíhanie skončil jeho zastavením.

28. V prejednávanej veci teda nejde o prípad, kedy by prokurátor zamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa PZ a súčasne, kedy by prokurátor podal v trestnej veci obžalobu. Rozhodnutie súdu o tom, že štátnym orgánom, ktorý má konať v mene Slovenskej republiky, je Generálna prokuratúra SR, je preto nesprávne.

29. Naopak je zrejmé, že boli naplnené zákonné predpoklady na to, aby v mene štátu konalo Ministerstvo vnútra SR podľa ust. § 4 ods. 1 písm. b) cit. zákona, pretože v prejednanom prípade prokurátor (v konečnom dôsledku) nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu.

30. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie pri rozhodnutí o tom, že za štát má konať Ministerstvo vnútra SR, sa jednak žiadnym spôsobom nevysporiadal s okolnosťou, že prokurátor nepodal v trestnej veci obžalobu a jednak nesprávne zhodnotil, že prokurátor zamietol sťažnosť. Posúdenie predpokladu, či prokurátor (ne)zamietol sťažnosť, totiž nebolo možné vyhodnotiť izolovane od skutočnosti, že generálny prokurátor zrušil uznesenie prokurátora o zamietnutí sťažnosti, teda je rozhodujúcim výsledkom, podľa ktorého nedošlo v konečnom dôsledku k zamietnutiu sťažnosti.

31. V kontexte uvedeného rozhodnutie generálneho prokurátora o zrušení uznesenia o vznesení obvinenia a o zamietnutí sťažnosti je zhojením nezákonného rozhodnutia vyšetrovateľa o vznesení obvinenia a tiež rozhodnutia prokurátora, ktorým sťažnosť zamietol, preto by bolo nelogické, aby následne vo veci uplatnenej náhrady konala Generálna prokuratúra v mene štátu, ktorá bola práve tým orgánom, ktorý odstránil nezákonnosť spôsobenú vyšetrovateľom.

32. Nesprávne posúdenie súdu o tom, kto má konať v prejednávanej veci v mene Slovenskej republiky, malo vplyv aj na rozhodnutie vo veci, keď súd konal s nesprávnym zastupujúcim orgánom žalovanej strany.

33. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie zrušil v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. a), písm. b) CSP.

34. V ďalšom konaní po vrátení veci bude teda povinnosťou súdu túto vadu zastúpenia žalovaného odstrániť tak, že bude konať so Slovenskou republikou ako žalovanou, v mene ktorej koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky vzhľadom na citované ustanovenie § 4 ods. 1 písm. b) zákona č. 514/2003 Z. z. v platnom znení.

35. V novom rozhodnutí súd rozhodne opätovne o trovách celého konania, vrátane trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

36. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).